

V Bruselu dne 15.6.2016
COM(2016) 392 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

13. ZPRÁVA

**PŘEHLED OPATŘENÍ NA OCHRANU OBCHODU UPLATŇOVANÝCH
VŮČI EVROPSKÉ UNII ZA ROK 2015**

{SWD(2016) 197 final}

1. ÚVOD

Ochrana obchodu (na niž se odkazuje rovněž jako na nápravná opatření) je zajišťována třemi nástroji na ochranu obchodu: antidumpingovými, antisubvenčními a ochrannými opatřeními. Zatímco antidumpingová a antisubvenční opatření jsou zaměřena na zmírnění negativního dopadu nekalých obchodních praktik vyplývajících z dumpingového/subvencovaného dovozu, který domácím výrobním odvětvím způsobuje nebo může způsobit podstatnou újmu, ochranná opatření mají po určitou dobu chránit domácí výrobní odvětví před negativními dopady nepředvídaného a významného nárůstu dovozu, který jim způsobuje nebo může způsobit vážnou újmu. Je třeba rovněž připomenout, že ochranná opatření se uplatňují na veškerý dovoz, a mají tudíž účinky *erga omnes*, zatímco antidumpingová a antisubvenční opatření jsou cílenější, a uplatňují se tudíž vůči konkrétní zemi (či dokonce společnosti).

Uplatňování nástrojů na ochranu obchodu je upraveno příslušnými dohodami a judikaturou Světové obchodní organizace (WTO). V zájmu řádného fungování mnohostranného obchodního systému WTO musí být tato pravidla striktně dodržována. Chybné uplatňování nástrojů na ochranu obchodu vede k přijímání protiprávních a neodůvodněných opatření, která mají negativní dopad na volný a spravedlivý obchod. Tak je tomu zejména v případě ochranného nástroje, který je nástrojem, jenž obchod omezuje nejvíce, jelikož se opatření vztahují na všechny země původu bez ohledu na to, zda tyto země individuálně zvýšily vývoz a/nebo způsobují újmu. Z tohoto důvodu stanoví příslušná judikatura WTO pro ukládání ochranných opatření přísnější standardy.

V minulých letech se v souvislosti se světovou hospodářskou a finanční krizí využívání opatření na ochranu obchodu uplatňovaných vůči Evropské unii (dále jen „EU“) a jednotlivým členským státům zvýšilo. V dobách hospodářského zpomalení, kdy domácí spotřeba v určitých odvětvích klesá, se výrobní odvětví poohlíží po jiných odbytištích ve snaze zachovat výrobu/zaměstnanost a kontrolovat své náklady a přirozeně se soustředí na vývozní trhy. Je proto zásadní, aby tyto vývozní příležitosti nebyly ohrožovány neopodstatněnými opatřeními na ochranu obchodu, která nepřiměřeně omezují přístup na trh.

Členové WTO mají právo využívat nástroje na ochranu obchodu. Je však důležité, aby byly nástroje na ochranu obchodu uplatňovány řádně a nevedly k protekcionistickým opatřením. Samotná EU tyto nástroje pravidelně využívá (zejména antidumpingová a antisubvenční opatření) a její systém je založen na vyváženém a uměřeném přístupu s normami, které jsou stanoveny v právních předpisech EU¹ a které dokonce jdou nad rámec závazků v rámci WTO. Uplatňuje se například povinné kritérium veřejného zájmu a pravidlo nižšího cla, podle něhož jsou opatření ukládána ve výši, která nepřesahuje dumpingové rozpětí, pokud to postačuje k odstranění újmy, která byla způsobena příslušnému výrobnímu odvětví². EU očekává, že i její obchodní partneři budou při uplatňování nástrojů vůči EU a jejím členským státům důsledně dodržovat dohodnuté normy vyžadované WTO. V této souvislosti Evropská komise

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 51–73); nařízení Rady (ES) č. 597/2009 ze dne 11. června 2009 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (Úř. věst. L 188, 18.7.2009, s. 93–126); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478 ze dne 11. března 2015 o společných pravidlech dovozu, Úř. věst. L 83, 27.3.2015, s. 16–33; nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/755 ze dne 29. dubna 2015 o společných pravidlech dovozu z některých třetích zemí, Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 33–49.

² Upozorňuje se, že Komise navrhla změnu právních předpisů s cílem rozsah uplatňování pravidla nižšího cla za určitých podmínek omezit (COM(2013) 192 final ze dne 10.4.2013), Evropský parlament a Rada však o tomto návrhu dosud nerozhodly.

(dále jen „Komise“) soustavně usiluje o prosazování osvědčených postupů při využívání nástrojů na ochranu obchodu u svých obchodních partnerů a monitorovací činnost související s opatřeními třetích zemí na ochranu obchodu je i nadále intenzivní a má jasný cíl.

Z výše uvedených důvodů Komise v nezbytných případech intervenuje, aby řešila systémové problémy zjištěné ve třetích zemích při využívání a uplatňování nástrojů na ochranu obchodu a zajistila soulad s pravidly WTO. Komise podává písemné připomínky a rovněž se pravidelně účastní veřejných slyšení v rámci řízení ve třetích zemích, která se týkají nástrojů na ochranu obchodu, zejména tehdy, pokud se usuzuje, že byly neopodstatněně dotčena práva a zájmy vývozců z EU. Komise intervenuje rovněž u příslušných institucí zřízených na základě dvoustranných dohod.

Komise poskytuje úředníkům vyšetřovacích orgánů třetích zemí podrobné školení související s nástroji na ochranu obchodu, aby rozšířila povědomí o svých vlastních přísných standardech šetření týkajících se nástrojů na ochranu obchodu, a zvýšila tak kvalitu šetření prováděných třetími zeměmi. Takovéto školení se zpravidla koná jednou ročně formou týdenního semináře a je určeno až pro 25 účastníků z různých třetích zemí. Školení zorganizovaného v roce 2015 se zúčastnili úředníci z Indie, Japonska, Jordánska, Tuniska a Vietnamu. V průběhu roku 2015 byla Komise rovněž v kontaktu s dalšími třetími zeměmi, které pravidelně využívají nástroje na ochranu obchodu, aby zajistila výměnu osvědčených postupů v souvislosti s využíváním nástrojů na ochranu obchodu, a to navíc k již navázaným dialogům.

Tato zpráva popisuje celkové trendy, pokud jde o činnosti související s ochranou obchodu prováděné třetími zeměmi, které negativně ovlivňují nebo které by případně mohly ovlivnit vývoz z EU (antidumpingová nebo antisubvenční opatření třetích zemí mohou být přijímána buď vůči celé EU, nebo vůči konkrétnímu členskému státu / členským státům). Zpráva podává také přehled o tom, co konkrétně obnáší monitorování třetích zemí, a v příloze obsahuje podrobné analýzy jednotlivých zemí a podrobné číselné údaje.

2. CELKOVÉ TRENDY

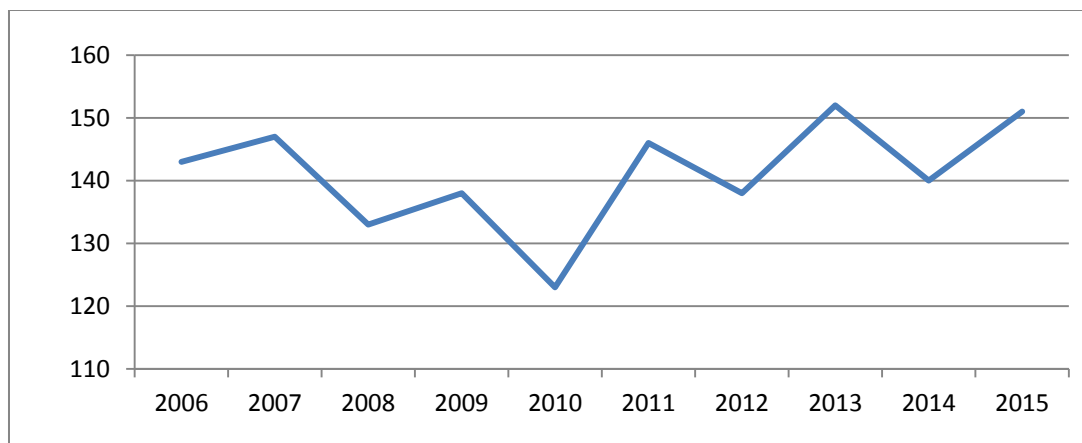
2.1. Opatření platná na konci roku 2015

Počet platných opatření na ochranu obchodu, která mají vliv na vývoz z EU, v roce 2015 činil 151³, což v porovnání se 140⁴ opatřeními, která byla zavedena v roce 2014, představuje nárůst. Jak je patrné na níže uvedeném grafu, počet platných opatření vykazuje od roku 2010 jednoznačně rostoucí tendenci a aktivita v oblasti ochrany obchodu je i nadále poměrně významná.

Celkový počet platných opatření v roce 2015

³ Podrobné údaje o opatřeních, která třetí země uložily vůči EU, jsou k dispozici na internetových stránkách GŘ TRADE na adrese: <http://trade.ec.europa.eu/actions-against-eu-exporters/cases/index.cfm>

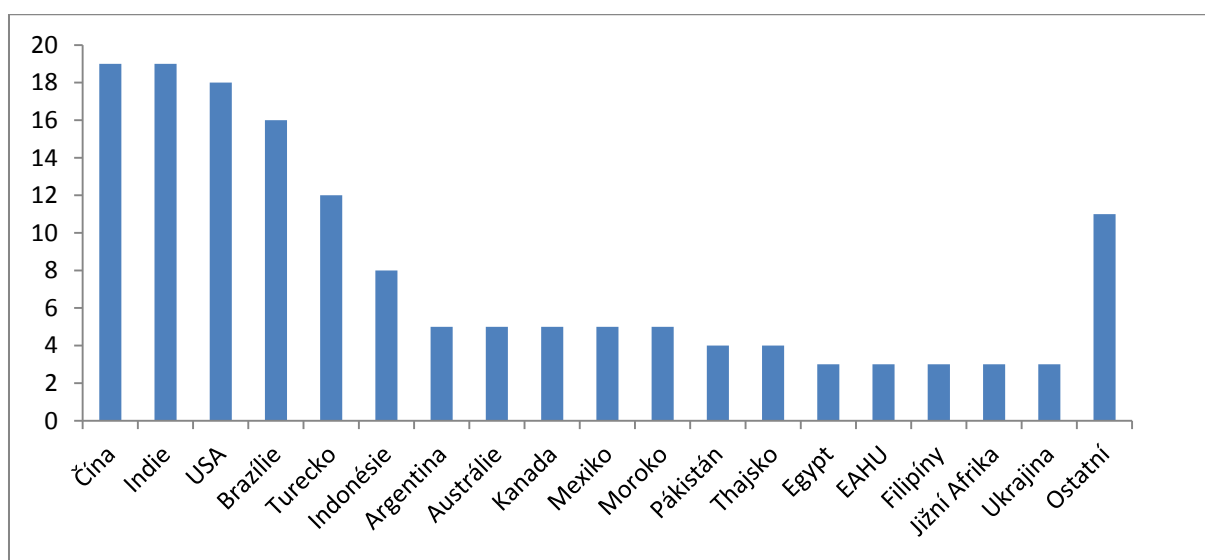
⁴ Šetření zahájené vůči EU se počítá jako jedno šetření, a to bez ohledu na počet dotčených členských států EU.

Zdroj: WTO a statistiky EU

Indie je i nadále zemí, která spolu s **Čínou** uplatňuje nejvyšší počet opatření vůči vývozu z EU, a to s 19 platnými opatřeními (Indie uplatňuje 4 ochranná opatření a 15 antidumpingových opatření a Čína 17 antidumpingových opatření a 2 antisubvenční opatření). Ačkoli v případě Indie to oproti roku 2014 představuje snížení o 7 (antidumpingových) opatření, u Číny je počet poměrně stálý, jelikož od roku 2014 došlo k nárůstu o jedno opatření. Následují **Spojené státy** s 18 platnými opatřeními, většinou antidumpingovými, přičemž ve dvou případech se jedná o nové opatření na ochranu obchodu uplatňované vůči vývozu z EU (1 antisubvenční a 1 antidumpingové opatření). **Brazílie** má 16 (antidumpingových) opatření, což v porovnání s minulým rokem představuje významný nárůst o 7 dalších opatření. **Turecko** má poměrně stálý (12), ačkoli neustále rostoucí počet platných opatření. V tomto roce má však Turecko poprvé více platných antidumpingových (7) než ochranných (5) opatření.

Platná opatření v jednotlivých zemích ke konci roku 2015

Zdroj: WTO a statistiky EU⁵

⁵ Zbývajících 11 opatření je rozděleno mezi 10 zemí: Chile, Dominikánská republika, Ekvádor, Japonsko, Korea, Kostarika, Malajsie, Nový Zéland, Vietnam a Zambie.

Pokud jde o typ použitých nástrojů, z celkového počtu 151 platných opatření je 108 antidumpingových, 5 antisubvenčních a 38 ochranných opatření (je třeba připomenout, že ochranná opatření jsou uložena vůči všem zemím původu, přičemž ne všechna ochranná opatření mají nutně přímý vliv na EU, takže v některých případech mohou mít omezený hospodářský význam).

V roce 2015 byla nejčastějším uživatelem ochranných opatření Indonésie (8), za ní následovalo Turecko (5) a Indie (4). Zajímavé je, že některé země se jako uživatelé ochranných opatření objevily poprvé: Chile, Kostarika, Ekvádor, Malajsie a Zambie. U dotčených produktů je však vývoz z EU do těchto zemí nulový či omezený.

2.2. Opatření uložena v roce 2015

V roce 2015 bylo uloženo celkem 37 nových opatření (21 antidumpingových, 15 ochranných a 1 antisubvenční), což v porovnání s rokem 2014 (34) představuje mírný nárůst. K tomu nejvíce přispěla Brazílie s 8 novými opatřeními (všechna antidumpingová). V porovnání s minulým rokem, kdy Brazílie neuložila na vývoz z EU ani jedno opatření na ochranu dovozu, to znamená významné zvýšení, vzhledem k vysokému počtu nových šetření (7), která byla zahájena v roce 2014, to však nepřekvapuje.

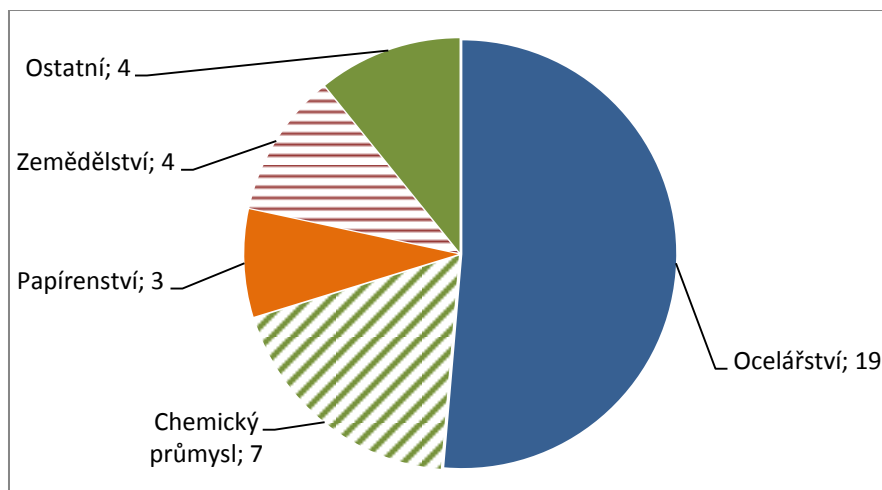
2.3. Šetření zahájena v roce 2015

Pokud jde o nová šetření, v roce 2015 bylo zahájeno 18 ochranných šetření, 18 antidumpingových šetření a 1 antisubvenční šetření. To je o něco méně než v roce 2014 (37 v porovnání s 41).

Počet nových ochranných šetření v roce 2014 vykazoval vzestupnou tendenci, v roce 2015 se však počet vrátil na úroveň z roku 2013. V absolutním vyjádření se však stále jedná o významný počet.

Co se týká **odvětví**, většina šetření v souvislosti s ochranou obchodu se týkala ocelářství. Z celkového počtu 37 nových šetření zahájených v roce 2015 se jich 19 týkala výrobků z oceli (více než polovina celkového počtu nových šetření a více než 12 nových šetření týkajících se oceli v roce 2014). Následuje **chemický průmysl** s 7 novými šetřeními zahájenými v roce 2015 (což v porovnání s 11 šetřeními v roce 2014 představuje pokles). **Papírenský průmysl**, na nějž se v roce 2014 soustředila zvláštní pozornost (5 nových šetření), v roce 2015 zaznamenal 3 nová šetření.

Nově zahájená šetření v roce 2015 podle odvětví

Zdroj: WTO a statistiky EU

Jak již bylo zmíněno, naprostá většina nových šetření zahájených v roce 2015 se týká ocelářství, které zejména v důsledku nadměrné kapacity zažívá celosvětovou krizi. V roce 2015 uložily Spojené státy prozatímní antisubvenční opatření a několik málo rozvojových zemí zahájilo ochranná šetření (Indie zahájila 2 šetření a Chile, Malajsie, Vietnam a Zambie vždy jedno šetření). Vzhledem k povaze *erga omnes* ochranných opatření mohou mít tato opatření za následek přesměrování obchodu, v době vyhotovení této zprávy se však nezdálo, že by se toto riziko stalo skutečností.

Rozsah celosvětové nadměrné kapacity ve spojení s klesající poptávkou a nízkými cenami oceli znamená, že toto odvětví je nejnáchylnější k opatřením na ochranu obchodu uplatňovaným třetími stranami. Nebude-li náležitě vyřešen základní problém související s celosvětovou nadměrnou kapacitou, hrozí rozšiřování opatření na ochranu obchodu. To se může týkat i jiných odvětví, jako je hliník nebo keramika.

3. OPAKUJÍCÍ SE PROBLÉMY A HLAVNÍ ÚSPĚCHY

3.1. Opakující se problémy

Kromě některých problémů, které se v minulých letech vyskytovaly opakovaně, jako je časté využívání ochranných opatření v rozvíjejících se ekonomikách nebo nedostatečná transparentnost řízení, která se týká nástrojů na ochranu obchodu, zaznamenala Komise v průběhu roku 2015 rostoucí počet řízení o obcházení opatření. Jelikož v současnosti neexistují v dohodách WTO jednotná pravidla týkající se prevence obcházení, jedná se o oblast, která vyžaduje obzvláštní pozornost. Komise intervenovala rovněž v řízeních týkajících se vývozu zpracovaných zemědělských produktů z EU.

Ochranná opatření představovala složitou otázku i v roce 2015. Ochranný nástroj je nejvíce omezujícím nástrojem, a měl by se proto využívat pouze za skutečně výjimečných okolností. Přestože ne všechna ochranná šetření mají přímý dopad na vývoz z EU, Komise systematicky intervenuje takřka ve všech šetřeních, aby upozornila na závažné nedostatky často již ve fázi zahájení.

Kromě opakujících se chyb zaznamenaných v řadě ochranných šetření ve třetích zemích (neexistence jednoznačného zvýšení dovozu, nedostatečná transparentnost nebo chabé

a nepřesvědčivé posouzení újmy) je znepokojivý i počet šetření a objevení se nových uživatelů, zejména rozvojových zemí.

Navzdory systematickým intervencím Komise, které jsou připraveny v koordinaci s výrobním odvětvím a zúčastněnými stranami, jsou ve většině případů opatření stejně uložena.

Tyto intervence na druhou stranu vedly alespoň v některých případech k tomu, že byla přijata méně omezující opatření (tj. nižší celní sazby, vyšší kvóty, kratší doba trvání nebo rychlejší uvolnění opatření)⁶. V některých případech bylo opatřením zamezeno, samotné zahájení šetření však mělo na obchodní toky negativní dopad kvůli nejistému výsledku.

Pokud jde o počet nových ochranných šetření, v roce 2015 vedlo překvapivě Chile, (celkem 4; v roce 2014 zahájila 7 ochranných šetření Indie). Rovněž Zambie byla v oblasti ochrany obchodu výrazně aktivní a poprvé zahájila šetření týkající se oceli, jež v roce 2015 vedlo k uložení 1 ochranného opatření). Na ocelářství se zaměřovala rovněž ochranná opatření, která vzhledem k povaze *erga omnes* tohoto nástroje mají pravděpodobně vždy za následek přesměrování obchodních toků, což může vytvořit dominový efekt.

Klíčovým prvkem ve všech šetřeních v rámci ochrany obchodu je **právo stran na obhajobu** v řízeních souvisejících s nástroji na ochranu obchodu, jelikož zúčastněné strany by měly mít možnost seznámit se včas s dokumentací nedůvěrné povahy. Je proto důležité, aby tato dokumentace obsahovala přiměřenou nedůvěrnou verzi všech evidovaných dokumentů a/nebo racionální shrnutí důvěrných informací.

V mnoha šetřeních a jurisdikcích, zejména v případě nízkého počtu žadatelů či jen jednoho žadatele, je bohužel v rámci nedůvěrné dokumentace poskytováno zanedbatelné množství informací. V takových případech Komise u vyšetřovacích orgánů intervenuje a požaduje alespoň informace v podobě indexů nebo rozpětí, aby si strany mohly udělat přiměřenou obecnou představu o situaci.

V roce 2015 vzrostl počet šetření týkajících se **obcházení**⁷ antidumpingových opatření. Cílem šetření obcházení opatření je zjistit, zda se vývozce, na něhož se vztahuje antidumpingové či antisubvenční clo, nebo dovozce, který má toto clo hradit, snaží clo vyhnout, často prostřednictvím překládky v jiné třetí zemi. Pokud vyšetřovací orgán zjistí obcházení opatření, mohou se antidumpingová nebo antisubvenční cla rozšířit na výrobek odesílaný z této třetí země nebo výrobek od určitého vývozce, u něhož bylo zjištěno, že se podílí na obcházení opatření (stejná pravidla se vztahují i na součásti nebo mírně pozměněné verze daného výrobku). Ačkoliv obcházení opatření je v zásadě nepřijatelné a protiprávní, mohou být šetření obcházení opatření někdy problematická, pokud se dotýkají skutečných výrobců/dovozců, kteří se nesnaží opatření obejít, nýbrž pouze vykonávají svou běžnou činnost.

Antisubvenční šetření vyžadují poměrně intenzivní činnost kvůli diskusi související s povahou podpory EU, zejména v šetřeních týkajících se zpracovaných zemědělských produktů. V případě podpory EU se Komise stává přímo zúčastněnou stranou, která musí spolupracovat a vyplnit zvláštní dotazník. Například v kanadském šetření týkajícím se rafinovaného cukru a egyptském šetření v souvislosti s eidamským sýrem se Komise řízení aktivně účastnila s cílem prokázat, že tyto programy EU jsou podle pravidel WTO

⁶ Více informací viz oddíl 3.2 „Hlavní úspěchy“.

⁷ Šetření obcházení opatření se neobjevují na portále, na něž se odkazuje v poznámce pod čarou č. 3.

nespecifické, a nástroje na ochranu obchodu by se na ně proto neměly vztahovat. Ve druhém případě to bylo úspěšné, jak je popsáno níže v této zprávě.

3.2. Hlavní úspěchy

3.2.1. *Brazílie – pozastavení opatření*

Hlavním úspěchem v Latinské Americe bylo pozastavení antidumpingových opatření uplatňovaných vůči EU s ohledem na styren-butadienový kaučuk vyrobený emulzní polymerizací (**syntetický kaučuk**). Brazílie zahájila toto antidumpingové šetření v květnu 2014. Ekonomický přínos pro výrobce v EU se odhaduje na přibližně 80 milionů EUR.

Ačkoli dne 22. listopadu 2015 byla opatření uložena na dobu pěti let, z důvodu veřejného zájmu – v tomto případě cenové stability – byla po dobu jednoho roku pozastavena. Pozastavení lze prodloužit o další rok, poté platnost opatření skončí. Opatření lze kdykoli začít uplatňovat znovu. Pozastavená opatření jsou v rozmezí od 0 % do 36,4 %.

Komise intervenovala v rámci intenzivní technické a politické diskuse s brazilskými orgány ohledně vhodnosti opatření. Tato diskuse měla pro pozastavení cel rozhodující význam.

3.2.2. *Spojené státy – snížení negativního dopadu opatření uložených na nenatíraný papír*

V únoru 2015 zahájily orgány USA antidumpingové šetření týkající se dovozu **nenatíraného papíru** pocházejícího mimo jiné z Portugalska (ekonomická zainteresovanost výrobců EU ve výši přibližně 105 milionů EUR). V předběžném rozhodnutí Ministerstva obchodu USA se konstatovalo, že vývozce z EU při šetření nespolupracoval. Ministerstvo obchodu USA proto u dotčené společnosti stanovilo prozatímní dumpingové rozpětí ve výši 29,53 %, a to na základě dostupných skutečností v její neprospěch.

Komise v koordinaci s dotčeným vývozcem z EU u Ministerstva obchodu USA intervenovala a tvrdila, že dotčená společnost ve skutečnosti řádně spolupracovala. Ve svém konečném rozhodnutí se Ministerstvo obchodu USA rozhodlo dumpingové rozpětí snížit na 7,8 %.

3.2.3. *Turecko – neuložení ochranných opatření na papír určený k tisku a psaní*

Turecko provedlo ochranné šetření týkající se **papíru určeného k tisku a psaní** se značnou ekonomickou zainteresovaností EU: přibližně 175 milionů EUR. Z veřejně dostupných důkazů vyplývalo, že argumenty byly dosti nepřesvědčivé. Komise v koordinaci s výrobním odvětvím při různých příležitostech intervenovala a šetření bylo v srpnu 2015 ukončeno, aniž byla uložena opatření.

3.2.4. *Maroko – snížení negativního dopadu ochranných opatření*

Komise v koordinaci s výrobním odvětvím intervenovala v rámci ochranného šetření týkajícího se **ocelových plechů válcovaných za studena a pokovených nebo potažených ocelových plechů** s ekonomickou zainteresovaností vývozců z EU ve výši přibližně 130 milionů EUR. Hlavním cílem bylo zajistit vynětí významného dovozu z EU do svobodného pásma Tanger z šetření a oblasti působnosti opatření a zdůraznit, že neexistuje časová souvislost mezi zvýšením dovozu a případnou újmou způsobenou domácím

výrobnímu odvětví. Intervence Komise byly úspěšné, neboť negativní dopad opatření se snížil.

3.2.5. Egypt – nezjištění vážné újmy v ochranných šetřeních týkajících se automobilových baterií a bílého cukru

V prosinci 2014 zahájil Egypt ochranné šetření týkající se **automobilových baterií** s ekonomickou zainteresovaností vývozců z EU ve výši přibližně 40 milionů EUR. Komise intervenovala ve formě písemných podání a účasti na veřejném slyšení a konzultacích na základě Evropsko-středomořské dohody s cílem poukázat na skutečnost, že analýza újmy a příčinné souvislosti nebyla průkazná. V prosinci 2015 bylo šetření ukončeno bez uložení opatření.

V dubnu 2015 zahájil Egypt další ochranné šetření týkající se **bílého cukru** s ekonomickou zainteresovaností vývozců z EU ve výši přibližně 35 milionů EUR. Zároveň byla uložena prozatímní opatření. Šetření vykazovalo značné nedostatky; domácí výrobní odvětví se rozvíjelo pozitivně a nedošlo k nedávnému, výraznému a náhlému zvýšení dovozu ani závažné újmě. Na základě rozhodných intervencí ze strany Komise v koordinaci s dotyčným výrobním odvětvím egyptské orgány ve své zprávě z října 2015 vyvodily závěr, že výrobnímu odvětví skutečně nebyla způsobena vážná újma, což v únoru 2016 vedlo k formálnímu rozhodnutí o ukončení šetření bez uložení opatření.

3.2.6. Filipínská republika – snížení cel uložených na novinový papír

V roce 2013 zahájily Filipíny ochranné šetření týkající se dovozu **novinového papíru**, jež mohlo mít negativní dopad na dovoz ze Spojeného království, Finska, Německa a Nizozemska s ekonomickou zainteresovaností výrobců v EU ve výši přibližně 8 milionů EUR. Komise se do šetření zapojila od samého počátku a úzce spolupracovala s výrobním odvětvím a zúčastněnými stranami s cílem odstranit právní vady objevující se v podnětu a nálezech zveřejněných vyšetřovacími orgány. Mezi roky 2013 a 2015 Komise několikrát intervenovala, a to písemně i ústně. Poslední intervence se uskutečnily v březnu 2015, těsně před přijetím konečného rozhodnutí. V důsledku koordinovaného úsilí byla výše ochranných cel nakonec snížena o 60 % z přibližně 46 EUR na 18 EUR za metrickou tunu novinového papíru.

3.2.7. Jordánsko – ukončení ochranného šetření bez uložení opatření

Ochranné šetření týkající se dovozu **papíru ve formátu A4** s ekonomickou zainteresovaností vývozců z EU ve výši přibližně 4 milionů EUR bylo zahájeno v srpnu 2014 na základě nepřesvědčivých důvodů. Zejména se zdálo, že potíže místního výrobního odvětví byly způsobeny především problémy souvisejícími s neefektivností a kvalitou. Výrobní odvětví EU bylo tímto případem velmi znepokojeno, jelikož v tomto odvětví byl zaznamenán „nakažlivý účinek“, obdobná šetření byla totiž zahájena v Maroku, Turecku a Spojených státech. Na základě rozhodné intervence Komise (písemné podání, účast na veřejném slyšení a konzultacích podle dohody o přidružení) bylo šetření v listopadu 2015 ukončeno, aniž byla uložena opatření.

3.2.8. Další případy, které je třeba zmínit⁸

V roce 2013 zahájily australské orgány antidumpingové šetření týkající se **výrobních zpracovaných rajčat** z Itálie. Ekonomická zainteresovanost EU činila 48 milionů EUR. Komise italské výrobní odvětví několikrát podpořila řadou podání a 45 % vývozu bylo z opatření vyňato a clo pro ostatní spolupracující vývozce bylo poměrně nízké (v průměru 4 %). V roce 2015 však australské orgány zahájily nové šetření z důvodů, které se jeví jako mimořádně nepřesvědčivé, a to jen několik málo měsíců po skončení zmíněného šetření. Cílem bylo znovu prověřit dovoz od dvou společností, které byly předtím z opatření vyňaty, což pro EU představovalo ekonomickou zainteresovanost ve výši přibližně 28 milionů EUR. V roce 2015 pokračovala Komise v rozhodných intervencích na podporu italských vývozců. Počátkem roku 2016 však australské orgány bohužel uložily opatření na základě sporné metodiky, která vykazuje značné systémové nedostatky. Na žádost italských společností a orgánů zahájila australská komise pro přezkum antidumpingových opatření dne 13. dubna 2016 správní přezkum dotyčných opatření. V době vyhotovování této zprávy se Komise v koordinaci s výrobním odvětvím a zúčastněnými stranami intenzivně podílela na technickém a politickém úsilí o vyřešení těchto záležitostí.

V roce 2014 zahájil Egypt antisubvenční šetření v souvislosti s dovozem **eidamského sýra** (ekonomická zainteresovanost EU ve výši 20 milionů EUR) z Nizozemska. Komise zdůraznila, že subvenční programy, které byly předmětem šetření, jsou nespecifické, nemohou být tudíž předmětem řízení podle pravidel WTO. Egyptské orgány tyto argumenty zohlednily a v březnu 2015 šetření ukončily, aniž byla uložena opatření.

Jižní Afrika navrhla konečná cla z dovozu **mražených kuřecích dílů** z Německa, Nizozemska a Spojeného království. Ekonomická zainteresovanost v této věci byla 30 milionů EUR. Komise i další zúčastněné strany zpochybnily dumpingová rozpětí a jejich výpočty pro Spojené království. V konečném rozhodnutí ze dne 27. února 2015 Komise pro mezinárodní obchod (ITAC), jihoafrický vyšetřovací orgán, snížila tyto sazby jak pro jednotlivé výrobce ze Spojeného království (z 18,68 % na 13,07 %), tak pro „všechny ostatní“ výrobce ze Spojeného království (z 34,7 % na 22,3 %).

4. ČINNOST PŘI WTO

Komise je aktivní rovněž ve WTO, aby v konkrétních řízeních hájila zájmy EU nebo aby se zabývala otázkami systémového významu. To má podobu i) napadení opatření na ochranu obchodu u WTO, pokud se EU domnívá, že nejsou v souladu s pravidly WTO, ii) intervencí ve sporech týkajících se nástrojů na ochranu obchodu předložených WTO jako třetí strana a iii) aktivní účasti v příslušných výběrech pro pravidla v Ženevě.

i) Pokud se má za to, že opatření nejsou v souladu s pravidly WTO, může Komise požádat o ustavení panelu WTO. Tak tomu bylo například v případě *antidumpingových opatření, která uložila Čína na dovoz určitých ocelových trubek (DS460)*, a *antidumpingových opatření, jež uložilo Rusko na dovoz lehkých užitkových vozidel (DS479)*.

V prvním případě přijal orgán WTO pro řešení sporů v říjnu 2015 zprávu odvolacího orgánu s příznivým výsledkem pro EU a doporučil Číně, aby svá opatření uvedla do souladu

⁸ Tento oddíl zahrnuje případy, které již byly zmíněny ve výroční zprávě za rok 2014 <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/actions-against-exports-from-the-eu/> a které byly v průběhu roku 2015 formálně uzavřeny.

s pravidly WTO. Čína má doporučení a rozhodnutí orgánu pro řešení sporů provést do 22. srpna 2016. Ve druhém případě zahájil panel svou činnost teprve v roce 2015 a rozhodnutí se očekává v průběhu roku 2016.

ii) Komise intervenuje jako třetí strana v řízeních WTO mezi třetími zeměmi, přičemž hlavním cílem je zabývat se záležitostmi systémového významu, které mohou mít dopad rovněž na využívání nástrojů na ochranu obchodu ze strany EU, a sledovat tyto záležitosti. Tyto intervence sledují také ofenzivní zájmy, neboť Komise obhájuje používání přísnějších standardů v rámci zahraničních šetření v souvislosti s ochranou obchodu. V roce 2015 intervenovala Komise jako třetí strana opět v řadě šetření.

iii) Komise se v neposlední řadě aktivně angažuje v příslušných výborech WTO v Ženevě. V rámci antidumpingového/antisubvenčního výboru jsou v kontextu zpráv, které jsou podávány WTO pololetně a měsíčně, přezkoumávána opatření přijatá dalšími členy WTO. Zvláštní pozornost je věnována výboru pro ochranná opatření, jelikož tento nástroj je využíván ve stále větší míře, což vyvolává znepokojení, jak bylo objasněno výše. Komise upozorňuje na konkrétní případy, kde má EU hospodářský nebo systémový zájem. Komise se také aktivně účastní technické diskusní skupiny pro otázky ochranných opatření, jejíž zasedání se konají v rámci tohoto výboru WTO, a v roce 2015 skupině předsedala. Hlavním cílem je výměna názorů na konkrétní postupy jednotlivých členů WTO.

5. ZÁVĚR

Údaje uvedené v této zprávě prokazují, že v průběhu roku 2015 byla činnost na ochranu obchodu namířená vůči EU nebo jejím členským státům intenzivní a vyžádala si značné úsilí ze strany útvarů Komise.

Daný rok se vyznačoval rovněž větší složitostí příslušných šetření, a to kvůli různým faktorům, jako je probíhající diskuse o celosvětové nadměrné kapacitě v ocelářství a politická situace v některých třetích zemích, v nichž mohou opatření na ochranu obchodu znamenat protekcionismus. Výrobci v členských státech EU, kteří se potýkají s problémy na vnitřním trhu nebo na svých domácích trzích, vynakládají v zájmu dosažení cílů týkajících se růstu a zaměstnanosti značné úsilí o vývoz, a proto se častěji setkávají s opatřeními na ochranu obchodu uplatňovanými třetími zeměmi.

Komise se v roce 2015 s pozitivními výsledky zapojila do některých náročných diskusí s určitými třetími zeměmi, které se týkaly povahy subvencí EU, s cílem objasnit, že je podle pravidel WTO nelze pokládat za specifické.

Komise usiluje vždy o dialog, který užitečně přispěje k rozvoji systémů třetích zemí na ochranu obchodu, přičemž prosazuje a podporuje dodržování pravidel WTO. V průběhu roku 2015 se proto uskutečnily dvoustranné kontakty s Tureckem a Brazílií (dvěma nejaktivnějšími zeměmi, pokud jde o ochranu obchodu před výrobci v EU) s cílem vyměnit si osvědčené postupy a podporovat lepší vzájemné pochopení a spolupráci, což v konečném důsledku pomůže zabránit uplatňování nespravedlivých opatření vůči výrobnímu odvětví EU. Tento dialog již probíhá s Čínou.

Význam intervencí Komise se vzhledem ke zkušenostem získaným v rámci jednotlivých zásahů a existujícím formálním a neformálním kontaktům se třetími zeměmi rok od roku zvyšuje. Mnoho problémů, které se objevily v minulých letech, však přetrvává, a některé z nich se dokonce vyostřily, zejména rozšířené využívání ochranných opatření a sporný způsob, jakým je tento nástroj využíván řadou třetích zemí.

Opatření na ochranu obchodu uložená třetími zeměmi mají stejně jako probíhající šetření významný hospodářský dopad na vývoz z EU. Komise bude proto pokračovat ve svém úsilí o prosazování přísných standardů, které EU uplatňuje, u obchodních partnerů EU, jelikož přispívají ke strategii pro přístup na trh u zboží obchodovaného podle pravidel. Zintenzivní také své intervence a poskytování technické pomoci a poradenství vývozcům z EU, zejména tehdy, pokud tito čelí možnému zneužívání nástrojů na ochranu obchodu ze strany třetích zemí. Tyto snahy jsou plně v souladu s ostatním úsilím Komise v oblasti přístupu na trh.

Při plnění těchto úkolů hraje zásadní roli součinnost s výrobním odvětvím Unie, jednotlivými podniky v EU a členskými státy, stejně jako dvoustranné dialogy a sdílení osvědčených postupů se třetími zeměmi. V tomto ohledu jdou činnosti Komise v souvislosti s využíváním nástrojů na ochranu obchodu ze strany třetích zemí značně nad rámec pouhého monitorování a ve skutečnosti představují významnou součást její činnosti.